

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci obvineného **RNDr. G. M., CSc.** pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák. prerokoval na verejnom zasadnutí 28. februára 2017 v Bratislave sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 20. februára 2017 sp. zn. 2 Tp 10/2017, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. napadnuté uznesenie sa **z r u š u j e** a podľa § 72 ods. 2 Tr. por., z dôvodov § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. sa obvinený RNDr. G. M., nar. XX. XX. XXXX vo X., trvale bytom K. L. XXX/XX, J. II, **b e r i e d o v ä z b y**.

Väzba u obvineného RNDr. G. M., CSc. plynie od 14:45 hod. 28. februára 2017 so započítaním od 12.32 hod. dňa 17. februára 2017 do 13:30 hod. 20. februára 2017 a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby Bratislava.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub obvineného RNDr. G. M., CSc. sa neprijíma.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len sudca) nevyhovelo návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR z 18. februára 2017 č. VII/2 Gv 188/16/1000 (ďalej len prokurátor) na vzatie obvineného RNDr. G. M., CSc. do väzby z dôvodov § 71 ods. 1 písm.

b/, c/ Tr. por. a podľa § 72 ods. 3 Tr. por. nevzal menovaného do väzby a prepustil ho zo zadržania na slobodu.

Svoje rozhodnutie v podstate odôvodnil tým, že obvinený sa ku skutku, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie, priznal a z predloženého spisového materiálu nezistil dôvody pre jeho väzobné stíhanie. Úvahy prokurátora v tomto smere sú hypotetického charakteru, preto jeho návrhu nevyhovelo.

Proti tomuto uzneseniu podal prítomný prokurátor ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť do zápisnice, pričom včas podanú sťažnosť odôvodnil osobitným podaním došlým tunajšiemu súdu 27. februára 2017. V dôvodoch svojej sťažnosti uviedol, že trvá na dôvodoch väzby uvedených v pôvodnom návrhu a nad rámec toho dodal, že dňa 23. februára 2017 bolo obvinenému vznesené obvinenie pre ďalší skutok zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák., ktorý mal spáchať dňa 14. februára 2017, kedy prijal na svoj účet v banke od P. D. 3.000,-€. Pri svojom výsluchu pred vyšetrovateľom dňa 23. februára 2017 obvinený k tomu uviedol, že svoj čin ľutuje. Po prepustení zo zadržania v dňoch 21. a 22. februára 2017 vybral z tohto účtu sumu 2.400,-€ pre svoju potrebu. Napokon uviedol, že obvinený po svojom prepustení zo zadržania bol telefonicky kontaktovaný ďalšími žiadateľmi o priame platby cez Pôdohospodársku platobnú agentúru (ďalej len PPA) a že sa pokúsil vstúpiť do elektronického systému PPA a e-mailovej komunikácie. Vzhľadom na tieto skutočnosti navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a obvineného vziať do väzby z dôvodov uvedených v pôvodnom návrhu.

Dôvody sťažnosti boli prostredníctvom e-mailu zaslané na vyjadrenie obhajcovi obvineného Mgr. Michalovi Onuferovi.

Na verejnom zasadnutí prokurátor uviedol, že trvá na podanej sťažnosti, pretože u obvineného sú dané dôvody väzby v zmysle podaného návrhu, obvinenému bolo vznesené obvinenie pre ďalší skutok, preto navrhol sťažnosti vyhovieť, zrušiť napadnuté uznesenie a obvineného RNDr. G. M., CSc. vziať do väzby z dôvodov § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por.

Obhajca obvineného na verejnom zasadnutí uviedol, že rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie považuje za správne, pretože dôvody väzby uvedené v návrhu prokurátora nie sú dané. Poukázal, že obvinený si uvedomil nesprávnosť svojho konania, svoje konanie

oľutoval, a preto navrhol sťažnosť prokurátora ako nedôvodnú zamietnuť.

Obvinený RNDr. G. M., CSc. na verejnom zasadnutí uviedol, že v plnom rozsahu sa pridrižiava návrhu svojho obhajcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako sťažnostný súd, na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako i konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora bola dôvodne podaná.

Senát sťažnostného súdu po postupe nariadenom citovaným ustanovením z predloženého dosiaľ získaného spisového materiálu zistil, že obvinený RNDr. G. M. je trestne stíhaný pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák. na základe uznesenia vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protikorupčnej jednotky, expozitúra Západ, Nitra z 18. februára 2017 pod ČVS: PPZ-954/NKA-PK-ZA-2016, ktorým mu vzniesol obvinenie pre trestnú činnosť, ktorej sa mal dopustiť na skutkovom základe, že

dňa 21.12.2016 v čase po 10.00 hod. v kaviarni a na parkovisku hypermarketu TESCO v Leviciach, v súvislosti s procesom konania o žiadosti Poľnohospodárskeho družstva so sídlom v X., IČO: XXXXXXXXX (ďalej len PD X.), podanej dňa 12.05.2016 a registrovanej na Pôdohospodárskej platobnej agentúre, Dobrovičova 12, Bratislava (ďalej len PPA) pod číslom 2140014062, pod zámienkou, aké zložitú bolo vydať rozhodnutie o priamej platbe s odôvodnením, že na odstránení nedostatkov muselo pracovať viacero ľudí, žiadal pre seba a ďalšie osoby pôsobiace v PPA, od Ing. C. Y., nar. XX.XX.XXXX, predsedu dotknutého poľnohospodárskeho družstva, nenáležitú výhodu ako úplatok vo forme presne neurčenej výšky percent z celkovej sumy priamej platby 834.079,73,-€, ktorú dňa 19.12.2016 poskytla PPA v zmysle rozhodnutia pod č. 500/2061/16170/2016 zo dňa 14.12.2016 v prospech PD X., následne výšku a formu poskytnutia požadovaného úplatku dňa 28.12.2016 upresnil v SMS správach, ktoré zaslal zo svojho telefónneho čísla XXX XXX XXX XXX Ing. Y. na telefónne číslo XXX XXX XXX XXX v čase 09.50 hod. v znení: „UniCredit Bank c.u. D.“ a následne v čase o 10.05 hod. správu v znení : „ OK myslím ze 2% z vyplatenej sumy by bolo seriozne...vzhľadom na extremnu snahu ktora bola nepochybna...a konečný efekt...“, pričom

dňa 08.02.2017 na osobnom stretnutí uskutočnenom v reštauračnom zariadení Rumelka v Bratislave, Dostojevského rad 2, dohodol s Ing. Y. konečnú výšku úplatku v sume 12.000,-€, ktorú požadoval čo najskôr vyplatiť v hotovosti v dvoch splátkach po 6.000,-€ a následne na základe telefonickej dohody zo dňa 14.02.2017 sa osobne stretol s Ing. C. Y. dňa 17.02.2017 v jeho osobnom motorovom vozidle, ktoré používa, a to zn. Volkswagen Touareg s EČ: B. odparkovanom v Bratislave na Jakubovom námestí, pričom počas stretnutia v čase asi o 12.30 hod. v súvislosti s dotknutou vecou prijal od neho požadovanú prvú splátku v sume 6.000,-€ ako úplatok.

Z obsahu odôvodnenia sťažnosti prokurátora a listín, ktoré k odôvodneniu sťažnosti pripojil vyplýva, že v priebehu vyšetrovania bolo ďalším uznesením vyšetrovateľa PPZ, národnej kriminálnej agentúry, národnej protikorupčnej jednotky, expozitúra Západ, Nitra z 23. februára 2017 pod ČVS: PPZ-9/NKA-PK-ZA-2017 obvinenému vznesené obvinenie pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že

dňa 14.02.2017 v čase o 15.20 hod. v súvislosti s procesom konania o Jednotnej žiadosti na rok 2016, podnikateľského subjektu P. D. - SHR, G. XX, IČO: XXXXXXXXX, registrovanej dňa 06.06.2016 na Pôdohospodárskej platobnej agentúre, Dobrovičova 12, Bratislava (ďalej len PPA) pod číslom 52100002293, prijal po schválení poskytnutej podpory v celkovej sume 146.276,19,-€ v zmysle rozhodnutia PPA č. 500/2061/8883/2016 zo dňa 01.12.2016, na svoj osobný účet vedený v A. banke Czech Republic and Slovakia, a.s., pobočke zahraničnej banky v Bratislave, IČO: XXXXXXXXX, s IBAN: D./EUR, cez sprostredkovateľa J. B., nar. XX.XX.XXXX, od P. D., nar. XX.XX.XXXX, hotovostný vklad vo výške 3.000,-€ ako úplatok, ktorý dňa 05.01.2017 telefonicky žiadal od P. D., s tým, že mu výšku a formu poskytnutia požadovaného úplatku ešte upresnil aj v SMS správe v znení: „Pozdravujem Ta, P.. Neda sa inak... posielam bankove spojenie: A. Bank C.uctu: D.. Si myslim, ze na urovni 2% z vyplatenej ciastky... prosim konaj co najskor...“.

Obvinený RNDr. G. M., CSc. bol podľa § 85 ods. 1 Tr. por. zadržaný ako podozrivý 17. februára 2017 o 12.32 hod. príslušníkmi polície, o čom svedčí zápisnica o zadržaní (č.l. 34-35 vyš. zv.). Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR neprepustil obvineného zo zadržania, ale dňa 19. februára 2017 o 09:30:03 hod. odovzdal obvineného sudcovi pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica s

návrhom na jeho vzatie do väzby z dôvodov § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. K návrhu pripojil dosiaľ získaný spisový materiál. Prokurátor svoj návrh odôvodnil tým, že z dôkazového materiálu je evidentné, že trestné stíhanie obvineného je dôvodné. Dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. videl v tom, že v krátkej dobe dôjde k obvineniu obvineného pre prijímanie úplatku aj v ďalšej veci, pričom z prepisov zvukových záznamov z telefonických hovorov tvoriacich prílohu vyšetrovacieho spisu vyplýva, že obvinený je v kontakte aj s inými potencionálnymi žiadateľmi, pričom ako odborný referent PPA má prístup do elektronických systémov a taktiež disponuje oprávnením zisťovať aktuálny stav v rámci procesov od podania žiadosti až po ich autorizácie. Z výsledkov vyšetrovania vyplýva, že práve tieto oprávnenia na prístup k informáciám využíva vo svoj prospech. Nemenej závažnými skutočnosťami sa javia aj poznatky vyplývajúce z obrazovo-zvukového záznamu zo stretnutia obvineného s Ing. Y., z ktorého vyplýva príslub ich budúcej ďalšej spolupráce. Navyše z prepisov vyplýva, že úplatok žiadal nielen pre seba, ale aj pre iných doposiaľ neznámych kolegov z PPA. Z jeho strany by mohlo dôjsť ku kontaktom s týmito osobami a tak mareniu ďalšieho vyšetrovania.

Sudca pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu dňa 20. februára 2017 v čase od 09.20 do 13.30 hod. vypočul obvineného za prítomnosti prokurátora i obhajcu obvineného, pričom po výsluchu obvineného rozhodol napadnutým uznesením.

Podľa § 87 ods. 1 Tr. por. ak prokurátor odovzdá zadržanú osobu súdu podľa § 85 ods. 4 alebo podľa § 86 ods. 1, pripojí k zároveň podanej obžalobe alebo návrhu na vzatie do väzby celý doposiaľ získaný spisový materiál; inak nariadi prepustenie zadržanej osoby na slobodu písomným príkazom s primeraným odôvodnením.

Podľa § 87 ods. 2 Tr. por. sudca pre prípravné konanie je povinný do 48 hodín a pri obzvlášť závažných zločinoch do 72 hodín od prevzatia zadržanej osoby podľa odseku 1 a doručenia návrhu prokurátora na vzatie do väzby túto osobu vypočúť a rozhodnúť o jej vzatí do väzby alebo ju prepustiť na slobodu, ak rozhodne uznesením o nevzatí do väzby podľa § 72 ods. 3.

O čase a mieste konania výsluchu sudca pre prípravné konanie v súlade s ustanovením § 72 ods. 2 Tr. por. upovedomil vhodným spôsobom zvoleného obhajcu i prokurátora. Z uvedeného vyplýva, že v prerokúvanej veci prokurátor i sudca postupovali v súlade s procesnými ustanoveniami.

Po zistení, že boli splnené všetky formálno-procesné podmienky pre prípadné vzatie obvineného do väzby (§ 72 ods. 2, § 85 a § 87 Tr. por.), najvyšší súd následne skúmal, či sú zároveň dané materiálne podmienky pre obmedzenie jeho osobnej slobody väzbou. V prvom rade skúmal, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky konkrétneho trestného činu a či je dané podozrenie, že tento skutok mal spáchať obvinený a to s takou mierou istoty, ktorá zodpovedá súčasnému štádiu trestného konania (§ 71 ods. 1 Tr. por.).

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu v rozsahu zodpovedajúcom rozhodnutiu o väzbe obvineného dospel aj s'ťažnostný súd k názoru, že doposiaľ zistené skutočnosti odôvodňujú vo svojom súhrne, s takým stupňom pravdepodobnosti, ktorý zodpovedá tejto fáze konania, záver, že skutky, pre ktoré je obvinený trestne stíhaný, sa stali a tieto vykazujú znaky zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák.

Po zistení, že v preskúmvanej veci je daná základná materiálna podmienka pre možné vzatie obvineného do väzby - dôvodné podozrenie zo spáchania skutku kladeného mu za vinu - podrobil najvyšší súd prieskumu záver Špecializovaného trestného súdu o neexistencii dôvodov väzby.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a/ ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b/ bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c/ bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Sudca pre prípravné konanie uviedol, že nezistil také skutočnosti, ktoré by

odôvodňovali väzbu obvineného a tvrdenia prokurátora považoval za hypotetické úvahy. S týmto tvrdením sudcu pre prípravné konanie sa nemožno stotožniť. Už v čase jeho rozhodovania sa nachádzal dostatok dôkazov (napr. prepisy hovorov), ktoré odôvodňovali dôvodnú obavu, že obvinený bude konať tak, ako sa v ustanoveniach § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. predpokladá. Tieto obavy sa napokon potvrdili aj z konania obvineného, ktoré nasledovalo po jeho prepustení zo zadržania. Bolo mu vznesené obvinenie pre ďalší skutok, snažil sa vstúpiť do elektronického systému PPA a e-mailovej komunikácie, a to hneď na druhý deň po svojom prepustení zo zadržania. Tu sa už nejedná o žiadne hypotetické úvahy, ale zo strany obvineného išlo o reálne konanie. V tejto súvislosti sťažnostný súd pripomína, že vec je iba v počiatočnom štádiu, pričom je potrebné zdôrazniť, že obvinený vo veci využil svoje právo a odmietol vypovedať. Svoju výpoveď obmedzil iba na vyjadrenie, že sa to odohralo tak, ako je uvedené v uzneseniach o vznesení obvinenia. Vzhľadom k tomu bude potrebné vo veci vykonať ďalšie rozsiahle dokazovanie, ktoré by ponechaním obvineného na slobode mohlo byť zmarené.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhovel sťažnosti prokurátora, zrušil napadnuté uznesenie a zobral obvineného RNDr. G. M., CSc. do väzby tak, ako sa uvádza vo výroku tohto uznesenia.

Začiatok väzby bol určený časom, kedy bolo rozhodnuté o väzbe a obvinenému obmedzená osobná sloboda s tým, že do väzby sa započítava aj čas od jeho zadržania policajnými orgánmi do prepustenia zo zadržania sudcom pre prípravné konanie.

Sťažnostný súd sa zaoberal aj možnosťou nahradenia väzby obvineného prípadným prijatím jeho písomného sľubu v zmysle § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por., ktorý podal pri svojom výsluchu. V tejto súvislosti pripomína, že inštitúty nahradzujúce väzbu obvineného možno prijať iba vtedy, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. V danom prípade žiadne takéto výnimočné okolnosti nezistil a vzhľadom na povahu prerokúvanej veci v tomto štádiu konania uplatnenie tohto inštitútu neprichádza do úvahy.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti potom Najvyšší súd Slovenskej republiky o sťažnosti prokurátora rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 28. februára 2017

JUDr. Peter Szabo, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Gabriela Protušová